

TÜED

TÜRKİYE EMEKLİLER DERNEĞİ

AYLIK HABER BÜLTENİ

YIL: 23

SAYI: 273

AĞUSTOS 2025

Ergün: “En Düşük Emekli Aylığı Asgari Ücret Seviyesine Yükseltilmeli”

Devamı 5. sayfada

ÜYELERİMİZİN DİKKATİNE

Dünyagöz

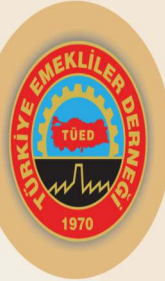
DÜNYA
GÖRMEYE
DEĞER

% 20

İNDİRİM

TÜED - DÜNYAGÖZ
İŞBİRLİĞİYLE

TÜED ÜYELERİNE ÖZEL
TÜM MUAYENELERDE
GEÇERLİ

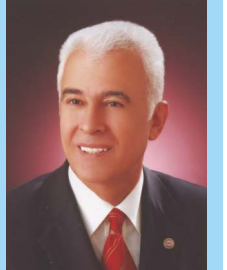

EMEKLİ İYİLEŞTİRME BEKLİYOR

Emekli aylıklarının alım gücünün düştüğü ve zorunlu ihtiyaçların karşılanamadığı bir dönemden geçiyoruz. Neden bu duruma gelindi? Sosyal güvenlik sisteminde yapılan değişikliklerin doğru kurgulanmadığını görüyoruz. 2000 öncesi dönemde uygulanan gösterge sisteminin kaldırılması ve yerine getirilen güncellenme katsayısının hak kayıplarına neden olduğunu yaşıyoruz. Güncellenme katsayısı ve aylık artışları farklı uygulandığından, yıl bazında bile emekli aylıklarında ciddi azalmalar ile karşılaşılıyor. Bu çarpık durum nedeniyle, 2025 yılında emekli olanlar aylıklarında yüzde 30 gibi büyük bir kayıp yaşamaktadır.

Bu yanlış hesaplama sistemi ve emekli aylıklarında oluşan eşitsizlikler düzeltilmelidir. Bu konuda çok geç kalındı. Sosyal güvenlik sisteminin temelini eşitlik kuralları oluşturmaktadır. Sosyal güvenliğin evrensel sözleşmelerine bakıldığında, bütün mevzuat değişikliklerinde eşitlik kurallarına uyulması tavsiye edilmektedir.

BAŞYAZI

Devamı 2. sayfada

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

EMEKLİ İYİLEŞTİRME BEKLİYOR

Mevcut aylık hesaplama sistemi değiştirilmediği sürece, gelecek güvencesi olan emekli aylıkları ile geçinmek mümkün değil. Bu gerçeğin bilinmesine rağmen, gerekli olan adımlar atılmamaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin zayıflatılması, doğrudan yoksulluğa neden olmaktadır. Geçinemeyen emekliler İYİLEŞTİRME beklemektedir. Sistemin düzeltilmesi zaman alacağından, en azından emeklilerin temel ihtiyaçlarını karşılayacak bir iyileştirme yapılmalıdır.

Türkiye Emekliler Derneği, her bir emeklimize ve gelecekte de emekli olacaklara eşit bir sistemin getirilmesi için intibakın yapılmasını savunmaktadır. İntibak bir zam olarak görülmemelidir. İntibak, her bir emekliye prim kazancı ve prim ödeme gün sayısına göre hak ettiği aylığın ödenmesidir.

2000 öncesi emeklilerin intibakı da aynı kurallara göre yapılmış; gösterge değeri (prim kazancı) ve prim ödeme gün sayısı esas alınmış, her bir emekliye, hak ettiği aylık yeniden hesaplanmıştır. Aynı sistem, 2000 sonrası emekliler için de uygulanmalı ve aylıklarda oluşan farklılıklar intibak ile düzeltilmelidir.

Sosyal güvenlik sistemi, her bir ülkenin en önemli göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Gelir dağılımının iyileştirilmesinde ve adil bir paylaşımın sağlanmasında, sosyal güvenlik sistemi en temel araç olarak dikkate alınmaktadır. Üzülerek belirtmeliyim ki, emekliler milli gelirden en az payı alan bir kesim durumuna gelmiştir. Uzun yıllar çalışan, prim ve vergi ödeyen emeklilere hak ettikleri aylıklar ödenmediğinden, yüzde 20'lik beş gruplar olarak belirlenen nüfus grupları arasında emeklilerin en az payı alması,

ülkemizin ortak sorunu olarak görülmelidir. Ülkemizin kalkınması kadar paylaşımı da son derece önemlidir. Gelir eşitsizliği, işsizlik ve yoksulluk olarak topluma dönmektedir.

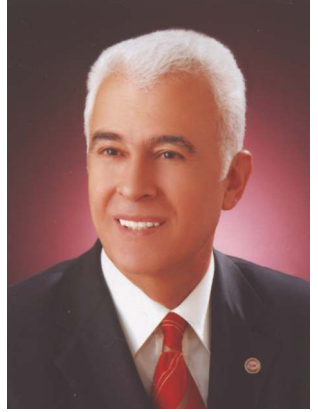
Çalışanı ve emekliyi bir bütün olarak koruyacak ekonomik ve sosyal kararlara ihtiyaç vardır. Enflasyonla mücadelede başarılı olunması için yatırım, üretim ve istihdam ile birlikte çalışanların ve emeklilerin hakları teslim edilmelidir. Çalışanların ve emeklilerin milli gelirden hak ettikleri payı almaları için sendikal haklar geliştirilmeli ve toplu iş sözleşmesi sistemi kurumsal bir yapıya dönüştürülmelidir.

Çalışanların yarısından fazlasının asgari ücretle çalışması, emekli aylıklarını da küçülten bir etki yapmaktadır. Bu nedenle, toplu iş sözleşme hukuku geliştirilmeli ve çalışanların ve emeklilerin toplu pazarlıkla haklarını aldığı bir sistem geliştirilmelidir. Düşük ücret politikası, çalışan yoksulluğuna neden olmaktadır. Asgari ücretin belirlenmesinde yaşanan zorluklar ve tek taraflı alınan kararlar ile çalışanlara düşük ücret politikasının uygulanması, iş barışına da zarar vermektedir. Sosyal politikalar, her ülkenin gelişmesi için atılan adımların başında gelmektedir. Gelişen bir ülke olmamız için ücret, vergi ve sosyal güvenlik hakları sağlam temellere oturtulmalıdır.

Emeklilere de sendika hakkı tanınmalı ve emekli aylıkları artış sistemi toplu iş sözleşmeleri ile belirlenmelidir. Toplu iş sözleşmesi ile belirlenecek aylık artışlarında sağlam bir sistem getirilmeli ve emekli aylıkları asgari ücretin altında kalmamalıdır.

Baştarafı
1. Sayfada

BAŞYAZI

Kazım ERGÜN
Genel Başkan

Yaşlı Ve Emeklilerin, Bankacılık Hizmetlerinde Yaşadığı Sorunlar Tartışıldı...

6 Ağustos 2025'te Türkiye Bankalar Birliği, Bankacılık ve Denetleme Kurulu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 4 bankanın temsilcileri ve iki sivil toplum örgütü çevrimiçi olarak emekli ve yaşlıların bankacılık hizmetlerinde karşılaştıkları sorunları tartıştı. Türkiye Bankalar Birliği'nin öncülüğündeki etkinlikte derneğimizi Hukuk Danışmanımız Cafer Tufan Yazıcıoğlu temsil etti. Yazıcıoğlu Derneğimizin yaşlı hakları ve hukuku alanındaki çalışmaları anlatarak, özellikle bankaların emeklilere verdiği krediler ile ilgili yaşanan sorunları Yargıtay'ın bu konudaki son kararını da gündeme getirdi.

Yazıcıoğlu "Bankalar okunamayan yazıları imzalatarak verdiği kredilerde zaman zaman emeklinin tüm maaşına el koyarak mağduriyet yaratıyorlar. Yaşlı ve emekliyi bilgilendirmiyorlar, şikayet makamı yok, olana erişmek zor, yetkililerin yaşlılarımız hakkında bilgi ve farkındalık eksikliği hat safhada. Yargıtay'ın kararı sadece bankaların kredi verirken aldıkları emekli maaşından kesinti yapacağına ilişkin taahhütte ilgilidir. Derneğimizin öncü olduğu, BM Yaşlı Hakları sözleşmesi yapılması çalışmalarında erişilebilirlik hakkı öncelikli. Erişilebilirlik diğer haklardan yararlanılabilmesinin ön koşuludur. Kırsal kesimde yaşayanların bankalarla teması zor. Ürün ve hizmet geliştirirken yaşlı kullanıcılar ve onların

Cafer Tufan Yazıcıoğlu (Doğrulanmamış)

kuruluşlarının fikirleri alınmalı, izleme ve uygulamaya dernekler dahil edilmelidir. Dijital okur-yazarlık eksikliği erişimi engellemektedir. Banka çalışanları yaşlı ve emekli erişilebilirliği için eğitim almalıdır. Hak temelli yaklaşım şarttır" dedi.

ÇARŞI-PAZAR EMEKLİYE UZAK

**Gazi
AYKIRI**

**Genel
Sekreter**

**-
Kayseri
Şube
Başkanı**

www.tuedkayseri.org.tr

Emekli aylıkları genel seviyesine bakıldığında, milyonlarca emeklinin aylıklarının asgari ücretin ve açık sınırının altında kaldığını görüyoruz. Yüksek enflasyondan en büyük zararı emekliler görmektedir. Çarşı-pazar fiyatlarına yalnızca bakan emekliler, mutfak ihtiyaçlarını almadan pazardan ayrılmaktadır. Ortalama kira fiyatlarının 20 bin lirayı aştığı bir dönemde, emekliler ne şekilde pazara gidebilir? Kirada oturan emekliler çarşı-pazarı unutmuş durumdadır. 16.881 TL aylık olabilir mi? En az aylık ödemesi, asgari ücretin altında kalmamalıdır.

Sosyal güvenlik sistemimiz iyi yönetilmediğinden, bugünkü sorunlar yaşanmaktadır. Sosyal güvenlik sistemi bir hesap sistemidir. Emekli aylığı hesaplanma sisteminin çok fazla değiştirilmesi ve her bir değişiklikte aylıklarda kayıpların yaşanması, sorunların kaynağını oluşturmaktadır.

Her yönüyle kaynakları zengin olan bir ülke olmamıza rağmen, gelişmekte olan bir ülke durumundan çıkmamızın en büyük nedeni, çalışanları ve emeklileri koruyan ekonomik, sosyal ve hukuk sisteminin kurulmamasıdır.

Sosyal güvenlik hukukunun gelişmediği hiçbir ülke hedeflerine tam olarak ulaşamaz. Çalışanı ve emeklileri koruyan bir mevzuat, her ülkenin kalkınma hedefi olarak görülmektedir.

Ülkemizde sosyal politika alanında kimi dönem iyi mevzuatlara sahip olmamıza rağmen, süreklilik sağlanamamış ve yapılan değişikliklerde geriye gidiler ve hak kayıpları yaşanmıştır. Sosyal güvenlik sisteminde yapılan her bir değişiklik, aylıkları düşüren bir parametre dönüşümü ve emekli aylıkları küçülmüştür.

Çalışanları ve emeklileri birbirinden ayırmamak gerekir. Bir başka ifadeyle iş hukuku, toplu iş hukuku ve sosyal güvenlik hukuku bir bütünün parçalarıdır. Bu halkalar iyi kullanıldığı zaman çalışanların ve emeklilerin mutlu olduğu, bu bağın koptuğu dönemlerde ise çalışanların ve emeklilerin yoksullaştığı görülmektedir.

İş hukuku (iş kanunu) çalışanları asgari düzeyde koruyan bir sistemin adıdır. Hükümet takdir ederse, asgari ücret tespit komisyonu toplanır. Takdire bağlı bir sistem olmamalıdır. Ücret artışları ve emekli aylıkları artış sistemi asgari ücret içinde geçerli olmalıdır.

Toplu iş sözleşmesi kapsamında yer alan çalışanların sayısına bakıldığında, yüzde 14 gibi düşük bir oranla karşılaşılıyor. Çalışanların yüzde 86'sı toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında

kalmaktadır. Sendikal haklar sınırlı kaldığından, düşük ücret sistemi ile çalışanlar korumasız kalmakta ve satın alma güçleri düşmektedir.

Bu durum, güzel ülkemize yakışmayan bir tablodur. İnsanı korumayan bir sistem savunulamaz. Mevcut durumdan en büyük zararı emekliler görmektedir. Hiçbir emeklimiz bunu hak etmiyor. Çarşı-pazara çıkmayan veya yalnızca fiyatlara bakan bir emekli ülkesi olmamalıdır.

Emekliler sistem içinde en zor durumda olan bir kesimdir. 2002 yılında emeklilere asgari ücretin yüzde 39'un üzerinde bir asgari emekli aylığı ödenirken, günümüzde asgari ücretin yüzde 75'ine karşılık gelen en az aylık ödemesi yapılmaktadır. Bunu kabul etmek mümkün olamaz. Emeklilerimize hak ettikleri aylık ödenmeli ve temel ihtiyaçlar karşılanmalıdır. Sosyal güvenlik ve sosyal devletin en temel görevi de bu olmalıdır.

Öncelikle, sosyal güvenlik sisteminde istikrar kurulamamıştır. Aylığa hak kazanma koşulları ve aylık hesaplamalarında eşitlik kurallarına aykırı değişikliklere gidilmiştir. 4447 ve 5510 sayılı Kanunlar, sosyal güvenlik sisteminin eşitlik ilkesini bozan bir sistemi getirmiştir. Gösterge sisteminin kaldırılması ve yerine getirilen güncellenme katsayısı, sorunlu bir alan olmuştur.

Aylıkların hesaplanmasında ve artış sisteminde farklı parametrelerin kullanılması, nimet/külfet dengesini bozmuştur. Güncellenme katsayısı artışında yıl bazında yaşanan eşitsizlikler, emekli aylıklarını farklılaştırmıştır. Her yıl emekli aylıklarını farklılaştıran güncellenme katsayısı, hak kayıplarını getirdiği gibi, kök aylıkları da küçülten bir sisteme dönüşmüştür.

Diğer taraftan aylık bağlama oranlarının 4447 ve 5510 sayılı Kanunlarla farklı uygulanması, emeklilik sistemine büyük zarar vermiştir. Emekli aylıkların karma sisteme göre hesaplanması, dünyada benzeri olmayan bir uygulamadır. Bu nedenle, yeni bir aylık hesaplama sistemine geçilmeli ve karma hesaplama sistemine son verilmelidir.

Aylık hesaplamalarında yaşanan sorunların tek bir çözümü vardır. O da intibak kurallarına göre emekli aylıkları tek bir sistem üzerinden yeniden hesaplanmalıdır. Bu talebimiz karşılık görmeli ve emeklilere hak ettikleri aylık ödenmelidir. Çarşı-pazara çıkmayan emeklilerin aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır.

TEMEL İLKE EŞİTLİK OLMALI

Sosyal güvenlik, çalışanı ve emeklileri koruyan evrensel bir haktır. Sosyal güvenlik hakkı, birçok uluslararası belgede temel insan hakkı olarak kabul edilmiş ve ülkeler, sosyal güvenlik sistemlerini bu belgeleri referans alarak düzenlemektedir.

Sosyal güvenlik, Anayasamızda da vazgeçilmez bir hak olarak yer almış; devletin temel görevlerinden biri olarak tanımlanmıştır. Sosyal güvenlik hakları ve emekli aylığı seviyeleri, sadece sosyal devlet ve refah devleti olmanın birinci koşulu olarak değil, aynı zamanda her ülkenin gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilmektedir.

Sosyal güvenlik, çalışma hayatında karşılaşılabilecek risklere ve tehlikelere karşı bir ekonomik güvence sağlamaktadır. İş kazaları ve meslek hastalıkları, sosyal güvenlik sisteminin en riskli alanlarıdır. Bu durumda olan sigortalılara geçici ve sürekli gelir bağlanmakta ve ekonomik kayıplar karşılanmaktadır.

Çalışma hayatının sonunda kutsal bir hak olan emekli aylığı bağlanmaktadır. Emekli aylığına hak kazanılması için en önemli kriter olan prim ödeme gün sayısının yerine getirilmesi son derecede önemlidir. Çalışma hayatında süreklilik olmadığı zaman, sigortalıların aylığa hak kazanması zorlaşmaktadır. Kendi bölgem olan Karadeniz'den tarafıma gelen sigorta bilgilerine bakıldığında, en temel sorun olarak primlerin yetersizliği ile karşılaşmaktadır. Bu durum diğer bölgeler için de geçerlidir. İstihdamda süreklilik olmadığından veya mevsimlik ve kısmi iş sözleşmelerine göre çalışanların sayısının fazla olması, emekli olmayı geciktiren bir soruna dönüşmektedir.

Ülkemiz, sosyal güvenlik alanında birikime sahip olmakla birlikte 4/a, 4/b, 4/c gibi farklı statülere göre sistemin yönetilmesi, farklı emekli grupların oluşmasına neden olmuştur. Sosyal güvenlik sisteminin

temel ilkesi olan eşitlik kuralı gözetilmeden kanunların çıkarılması ve aylığa hak kazanma koşullarının farklılaştırılması, hak kayıplarına yol açmıştır. Örneğin, 8.9.1999 öncesi sigortalılar için yaş koşulunun kaldırılması, 8.9.1999 sonrası ilk defa sigortalı olanların 17 yıl daha geç emekli olması, sosyal güvenliğin eşitlik ilkesi ile bağdaşmamıştır.

Böylesine dönemsel farklılıkların olması, nimet/külfet dengesini bozmuştur. Sosyal güvenlik mevzuatında yapılan her bir değişiklik, sistemin bütünlüğüne zarar vermiş ve emekliler birbirinin aylıklarını ve ne zaman emekli olacaklarını kıyaslar duruma gelmiştir.

Farklı statüler ve kanunlarla sistemin yönetilmesi, gerek aylığa hak kazanma koşullarında ve gerekse aylık hesaplamalarında bütünlük kurulamamıştır. 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 1479 sayılı BAĞ-KUR Kanunu kapsamında olan sigortalıların aylığa hak kazanma koşulları ve aylık hesaplamalarında bütünlük sağlanamamıştır. Her kurum kendi kurallarına göre sistemi yürütmesi, nimet-külfet dengesinin bozulmasına ve adalet duygusunun zedelenmesine neden olmuştur.

Sosyal güvenlik hukukunun dağınık olması ve emekli aylık hesaplamalarında farklı kanunların uygulanması, sosyal güvenlik sisteminin eşitlik ilkesi korunamamış ve farklı emekli grupları oluşmuştur. 2000 sonrasında emekli olanların daha fazla prim ödemelerine ve prim ödeme gün sayılarının daha yüksek olmasına rağmen, ödenen aylıklar düşük kalmış ve geçim şartları zorlaşmıştır. Talebimiz; her bir emekliye hak ettiği aylığın ödenmesi için aylık hesaplama sistemi sil baştan değiştirilmeli ve asgari ücretin altında aylık olmamalıdır.

**Ünal
BANDIR**

**Genel
Mali
Sekreter**

**-
Bafra
Şube
Başkanı**

TBMM Dilekçe Komisyonu'na en çok başvuru, çalışma ve sosyal güvenlik alanında yapıldı.

Parlamentoya iletilen dilek ve şikayetleri inceleyen TBMM Dilekçe Komisyonuna 28. Dönemin 3. Yasama Yılı'nda 11 bin 10 dilekçe gönderildi.

En çok başvuru çalışma hayatı ve emeklilik için

AA muhabirinin yaptığı derlemeye göre, Meclis'te, bireysel başvuru yapılabilen üç komisyondan biri olan Dilekçe Komisyonuna, 3. Yasama Yılı'nı kapsayan 1 Ekim 2024 ile 21 Temmuz 2025 tarihleri arasında 11 bin 10 başvuru yapıldı.

Başvuruların yüzde 84'ünün e-Dilekçe sistemi üzerinden iletildiği taleplerin yüzde 22'si kadınlar, yüzde 78'i de erkekler ve tüzel kişiler tarafından gerçekleştirildi.

Komisyonu en çok başvuru, çalışma ve sosyal güvenlik alanında yapıldı. Bunu, adalet hizmetleri, eğitim ile vergi ve mali işlemlere ilişkin alanlar takip etti.

**İSTANBUL VE ANKARA İLK SIRADA
BARTIN SON SIRADA**

En çok başvuru 2 bin 183 dilekçe ile İstanbul'dan gelirken, Ankara'dan 1076 ve İzmir'den 589 dilekçe

gönderildi. Komisyona 5'er başvurunun yapıldığı Çankırı ve Tunceli ile 11 başvurunun iletilildiği Bartın, en az dilekçe gönderen il oldu.

Komisyon Başkanlık Divanı, 28. Dönem 3. Yasama Yılı'nda gerçekleştirdiği 15 toplantıda 10 bin 631 dilekçe hakkında görüşülemeyeceğine ilişkin karar aldı, 112 dilekçe ise mevzuata uygun olmadığı ya da mükerrer olması nedeniyle işleminden kaldırıldı.

Zaman zaman ilginç ve dikkat çeken taleplerin de gönderildiği TBMM Dilekçe Komisyonu, vatandaşların sorunlarının çözüme kavuşturulması ve taleplerinin karşılanmasında aktif rol üstleniyor. Toplumsal ve çevresel taleplerle ilgili yerinde incelemeler yapan komisyon üyeleri ve uzmanlar, dilekçelerde yer alan iddia ve taleplerin sağlıklı biçimde analiz edilebilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile yerel paydaşlardan bilgi alınarak sorunun kaynağının tespit edilmesi ve çözüm yollarının belirlenmesine de katkı sunuyor.

Ergün: “En Düşük Emekli Aylığı Asgari Ücret Seviyesine Yükseltilmeli”

**BEDELİNİ PEŞİN ÖDEMEDİĞİMİZ
HİÇBİR ŞEY İSTEMİYORUZ.**

HAKKIMIZI İSTİYORUZ...!

*Türkiye Emekliler Derneği (TÜED)
Genel Başkanı Kazım Ergün, 8. Dönem
Kamu Toplu Sözleşmesi görüşmelerine
ilişkin, “Hakem Kurulunun, memur
emeklileriyle birlikte tüm emeklilerimizin
sesine kulak vereceğine inanıyoruz.”
ifadesini kullandı. Ergün, memur ve
memur emeklilerini ilgilendiren 8. Dönem
Kamu Toplu Sözleşmesi kapsamında
çalışmalarını sürdüren Kamu Görevlileri
Hakem Kurulu’na yönelik yazılı açıklama
yaptı.*

*“En düşük emekli aylığı asgari ücret seviyesine
yükseltilmeli”*

*Emeklilerin, ülkenin kalkınmasında alın teriyle,
emeğiyle, fedakarlığıyla büyük katkılar sağladığını
belirten Ergün, bu kapsamda emeklilerin taleplerinin
dikkate alınması gerektiğine dikkat çekti. Ergün, en
düşük emekli aylığının asgari ücret seviyesine
yükseltilmesini istediklerini bildirdi.*

*“Emeklilerin alım gücü desteklenmeli”
Seyyane zam ve milli gelirden refah payı verilerek
emeklilerin alım gücünün desteklenmesi gerektiği
değerlendirmesinde bulunan Ergün, şunları kaydetti:
“2000 sonrası emekli olanların maaşlarını düşüren
mevcut hesaplama sistemi, eşitsizlik yaratmaktadır.
İntibak düzenlemesi yapılarak, tüm emekliler arasında
adaletli bir maaş sistemi kurulmalı. Bayram ikramiyeleri,
en düşük emekli aylığı seviyesine çıkarılmalı.
Emeklilerimizin bayramlarda yüzünü güldürecek bir
artış yapılmasını talep ediyoruz”*

*“Hakem Kurulu’nun memur emeklileriyle birlikte
tüm emeklilerimizin sesine kulak vereceğine inanıyoruz”
“Emeklilerimiz, çalıştıkları dönemde yüzde 12 sağlık
primi ödemişlerdir. Ancak sağlık hizmetlerinde çeşitli
adlar altında kesilen katkı payları, emeklilerimizin ödeme
gücünü aşmaktadır. Bu paylar tamamen kaldırılmalıdır”
diyen Ergün, Hakem Kurulunun, memur emeklileriyle
birlikte tüm emeklilerimizin sesine kulak vereceğine
inanıyoruz. Emeklilerimiz, bu ülkeye alın teriyle hizmet
etmiş, hastanelerini, yollarını, okullarını inşa etmiş akil
insanlardır. Onların refahı, devletimizin şefkatli elinin bir
göstergesidir. Bu taleplerimizin karşılanması,
emeklilerimizin onurlu bir yaşam sürmesi için bir
zorunluluktur.” ifadelerini kullandı.*

Emekliler Narlı'da Konuştu: İntibak, Enflasyon Ve Geçim Adaleti Masada

Türkiye Emekliler Derneği, Erdek'in Narlı Mahallesi'nde bulunan Kazım Ergün Eğitim ve Sosyal Tesisleri'nde düzenlediği kahvaltılı basın toplantısında emeklilerin yaşadığı sıkıntıları gündeme taşıdı. Toplantıya Türkiye Emekliler Derneği Genel Merkez Teşkilatlandırma Sekreteri Abdülkadir Ersal, Türkiye Emekliler Derneği Bandırma Şube Başkanı Ahmet Türkmen, , Sosyal Tesis Kamp Müdürü Birol Şeker ve şube yönetimi katıldı. Türkiye Emekliler Derneği Bandırma Şube Başkanı Ahmet Türkmen, 5510 sayılı Kanun'un emekli gelirlerinde ciddi kayıplara yol açtığını söyledi. Kök aylıklardaki düşüşün en temel sorun olduğunu vurgulayan Türkmen, karma aylık hesaplama sistemine son verilmesi gerektiğini dile getirdi. Ayrıca alt sınır aylık oranının yeniden yüzde 70'e çıkarılması gerektiğini belirten Türkmen, 2000 yılı sonrasında emekli olanların büyük bir haksızlıkla karşı karşıya kaldığını, uzun yıllar prim ödeyen emeklilerin adeta cezalandırıldığını ifade etti.

“ENFLASYON VERİLERİ GERÇEĞİ YANSITMIYOR”

Türkmen, intibak düzenlemesinin acilen hayata geçirilmesi gerektiğini dile getirerek tüm emekli maaşlarının tek sisteme göre yeniden hesaplanmasını talep etti. Yapılan enflasyon artışlarının emeklilerin günlük yaşamına karşılık gelmediğini vurgulayan Türkmen, TÜİK'in açıkladığı rakamların çarşı pazardaki fiyatlarla örtüşmediğini söyledi. Sağlık hizmetlerinde alınan katkı paylarının kaldırılmasını isteyen Türkmen, ek ödemenin yüzde 10'a yükseltilmesi, evsiz emeklilere kira desteği verilmesi, bayram ikramiyelerinin en düşük maaşa endekslenmesi ve banka promosyonlarının kamu çalışanlarıyla eşitlenmesi gerektiğini belirtti.

ERSAL: “BU SORUNLAR DAHA FAZLA ERTELENEMEZ”

Genel Merkez Teşkilatlandırma Sekreteri Abdülkadir Ersal da toplantıda yaptığı konuşmada, emeklilerin taleplerinin artık ötelenemeyecek noktaya geldiğini söyledi. “Biz yalnızca bugünün emeklileri için değil, gelecekte

emekli olacak milyonlar için de mücadele ediyoruz” diyen Ersal, hükümete bir an önce adım atma çağrısında bulundu.

2000 SONRASI İNTİBAK YASASI BEKLENTİSİ

Ersal, 2000 sonrası emeklilerin intibak düzenlemesinden yararlanamaması konusunda yıllardır mücadele verdiklerini belirtti. Bu konunun mahkemelere taşındığını, AİHM'e kadar götürüldüğünü ancak “iç hukukta çözülmeli” yanıtı aldıklarını söyledi. Mecliste bekleyen intibak yasa teklifinin bir an önce hayata geçmesi gerektiğini dile getirdi.

“Bugün en düşük emekli maaşıyla temel ihtiyaçlarımızı dahi karşılayamıyoruz. En düşük maaş asgari ücretin altında olmamalıdır” diyen Ersal, örgütlü mücadeleyi sürdürmeye devam edeceklerini kaydetti.

“DÜZENLEMELER YAPILIRSA EMEKLİLERİN YÜZÜ GÜLER”

Toplantının sonunda konuşmasını sürdüren Ahmet Türkmen ise hükümete çağrıda bulunarak, “Emekliler, hak ettiği adaletli ve refah dolu yaşamı bekliyor. Eğer bu düzenlemeler yapılırsa emeklilerimizin yüzü gülecek” dedi.

Memur Ve Memur Emeklisinin Zam Oranı Belirlendi

HAKEM KURULU KARARI RESMİ GAZETE'DE YAYINLANDI

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, memur maaşları ile memur emeklisi aylıklarına 2026'nın ilk 6 ayında yüzde 11, ikinci 6 ayında yüzde 7, 2027'nin ilk 6 ayında yüzde 5, ikinci 6 ayında yüzde 4 zam yapılmasını kararlaştırdı.

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, memur ve memur emeklilerinin 2026 ve 2027 yıllarındaki mali ve sosyal haklarını belirlemek üzere 4'üncü kez toplandı.

Sayıştay Başkanı Metin Yener başkanlığında Sayıştay'da yapılan toplantıya, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı Faruk Özçelik, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Burak Demiralp, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkan Yardımcısı İsa Atçeken, akademisyenler Prof. Dr. Fatih Uşan ve Prof. Dr. Erdi Yazıcı, Memur-Sen Genel Sekreteri Mahmut Faruk Doğan, Türkiye Kamu-Sen Genel Başkan Yardımcısı Türkes Güney ve Memur-Sen uzmanı Raşit Eğin katıldı. Toplantıda, kamu işvereni temsilcileri, 2026'nın ilk 6 ayı için yüzde 11, ikinci 6 ayı için yüzde 7, 2027'nin ilk 6 ayı için yüzde 5, ikinci 6 ayı için yüzde 4 zam teklif etti.

Kurul, bu teklifi kabul ederek, memur maaşları ile memur emeklisi aylıklarına 2026'nın ilk 6 ayında yüzde 11, ikinci 6 ayında yüzde 7, 2027'nin ilk 6 ayında yüzde 5, ikinci 6 ayında yüzde 4 zam yapılmasına karar verdi.

Toplu sözleşme görüşmelerinde, Kamu İşveren Heyetinin taban aylığa 2026 yılı birinci 6 ay için verdiği 1000 lira zamda değişiklik yapılmadı.

Genel idare hizmetleri ve yardımcı hizmetler sınıfında olup ilave ödemedi faydalanmayanlara yönelik artış 8 puandan 10 puana çıkarıldı.

Memurlara ödenen yabancı dil tazminatı yüzde 100 artırıldı.

Kamuda çalışan özel güvenlik görevlilerinin resmi ve dini bayramlardaki fazla çalışmaları için günlük 307 lira verildi.

Yüzde 50 artırımlı ödenen engelli çocuk aile yardımı ödeneğine yüzde 10 artış yapıldı.

Kamu İşveren Heyeti ile konfederasyonlar arasındaki toplu sözleşme görüşmelerinde genele ilişkin uzlaşılan 58 madde ise oy birliğiyle kabul edildi.

Toplu sözleşme hükmünde bulunan kurul kararına itiraz hakkı bulunmuyor.

TÜED'İN İNDİRİM ANLAŞMASI YAPTIĞI KURUMLARIN SAYISI 2000'İ AŞTI...

Türkiye Emekliler Derneğimizin, üyelerimizin menfaatlerini korumak ve bütçelerine katkı sağlamak amacıyla yaptığı indirim anlaşmalarının sayısı 2 Bin'i aştı. Genel Merkezimiz ve şubelerimiz tarafından yapılan anlaşmalar, üyelerimizden yoğun ilgi görüyor. Başta sağlık kuruluşları olmak üzere, birçok sektörde hizmet sağlayıcı ve üretici kuruluşlarla yapılan indirim anlaşmaları kamuoyunca da ilgi görüyor. Üyelerimiz indirimlerden yararlanabilmek için, web sayfamızda (www.tued.org.tr) ANLAŞMALI KURULUŞLAR sayfasına girerek ilgili sektörleri, illere göre ayrılmış olarak da görebilmektedir. Ayrıca, üye kimlik kartlarının arkasında yer alan QR kodu telefonlara okutarak indirim fırsatı sunan kuruluşlara ve indirim oranlarına ulaşılabilir.

sağlık indirim
anlaşmaları

EĞİTİM VE KÜLTÜR YAYINLARIMIZ YOĞUN İLGİ GÖRÜYOR...

Doç. Dr. Özlem ÇAKIR tarafından, emeklilerimiz için kaleme alınan ve Derneğimiz Eğitim ve Kültür Serisi'nde üyelerimizin ilgisine sunulan eser, üyelerimizden ve kamuoyundan yoğun ilgi gördü. İşte o çalışmadan bazı önemli başlıklar:

Emeklilik Sürecinde Bireyin Psiko-Sosyal Değişimi ve Psikolojik Sorunlar

Emeklilik sürecinde yaşanan psiko-sosyal değişim ve sorunların bir kısmı ileri yaş dönemine ilişkin değişimlerle ilgili iken, bir kısmı çalışma yaşamının sona ermesi ve yaşamın dönüşüme uğramasıyla ortaya çıkan değişim ve sorunlardan oluşmaktadır. Bu dönem, psikolojik yönden hafızanın zayıfladığı, ruhsal sıkıntıların daha belirgin olarak ortaya çıkmaya başladığı, bütün bunlara bağlı olarak motivasyonun eksildiği, uykusuzluk, çabuk sinirlenme ve umutsuzluğa kapılma gibi problemlerin yaşanabildiği bir gelişim dönemidir (Koç, 2002, 276). Ericson'un Psiko-sosyal Gelişim Kuramı'na göre insanın gelişim aşamaları içerisinde son aşamayı ifade eden ileri yetişkinlik döneminde birey iki farklı görünüm sergileyebilir. Bunlardan biri önceki dönemlerin olumlu birikimi sonucu benliğini tam olarak bulmuş, mutlu, kendine güvenen, çevresi tarafından sevilen, aranan bir kişi görünümüdür. Bir diğeri ise önceki dönemleri sağlıklı olarak geçirmeme sonucu çeşitli umutsuzluklar taşıyan, aksi bir insan profilidir. Buna göre genel olarak yaşamın ve çalışma yaşamının nasıl geçirilmiş olduğu ileri yetişkinlik dönemine denk gelen emeklilik yaşantısını da büyük ölçüde etkilemektedir.

Bununla birlikte toplumun yaşısına bakış açısı bireylerin emekli olarak bir köşeye çekilmeleri gerektiğini ya da artık her şeyi yapmak için bolca zamana sahip oldukları için daha aktif olmaya yönlendirebilir. Yaşlılıkla ilgili kalıp yargıların, toplumun emeklilere ve emekli bireylerin kendilerine ilişkin algılamalarını etkilediği düşünülmektedir. Konuyla ilgili yapılan çalışmalarda bu döneme ilişkin bazı kalıp yargılar temelde altı başlık altında toplanmıştır (Butler'den aktaran Koç: 2002:289):

- 1) Yaşlılığın bizzat kendisi: Bu kalıp yargı, kronolojik olarak yaşanmayı ifade eder. Hâlbuki psikolojik, sosyolojik ve fizyolojik etkenlere bağlı gelişim ve değişimler, bireyler arasında farklılıklar gösterebilir.
- 2) Üretim dışı olma: Bu kalıp yargıyla da emekli olma kastedilmektedir. Aslında hastalık gibi aktiviteyi engelleyici bir unsur bulunmadıkça, yaşlı bireyler üretime katılma istek ve eğilimindedirler.
- 3) İlişkisizlik: Bireylerin kendi başlarına kalma, yalnız yaşama isteğini açıklar. Ancak toplumsal yaşamdan kopmayı, dönemin karakteristik özellikleri arasında gösterecek yeterli kadar araştırma mevcut değildir.
- 4) Esnek olmama: Bununla, tahammülsüzlük kastedilir. Oysa bireyin toplumsal hayata bakış açısı ve uyum yetisi, kişiliğiyle ilgilidir. Bu konuda yaşlı birey, yaşlılığından önce nasıl bir kişilik özelliğine sahipse bu dönemde de o özelliğini büyük ölçüde devam ettirir. Yani söz konusu kalıp yargı, sadece yaşlılık dönemiyle sınırlı değildir.
- 5) Bunaklık: Bu döneme özgü bir ruhsal rahatsızlığı ifade eder. Ancak yaşlıların hepsi bu rahatsızlığı yaşamayabilirler. Onlarda da diğer gelişim dönemlerindeki bireylerde görülebilen anksiyete, depresyon ve paranoid gibi ruhsal rahatsızlıkların yanı sıra döneme özgü psikolojik rahatsızlıklar da görülebilir.
- 6) Huzur: Geliştirilen bu son kalıp yargıyla da, dönemin öznel bir barış ve sükûnet çağı olduğu vurgulanır. Hâlbuki bu dönem bireyleri, diğer dönemlerdeki bireylerden daha fazla stres yaşarlar ve bu durum onlar için daha yıkıcı bir psikolojik etki gösterebilir. Bu bağlamda bunaklık kalıp yargısında sözü edilen psikolojik rahatsızlıklar aslında dış streslere karşı içsel dirençlerdir.

Yukarıda belirtilen kalıp yargılar, birey tarafından içselleştirildiğinde, yaşamını biçimlendirme konusunda isteksiz ve olayları kendi haline bırakıp kontrol duygusundan uzak yaşayan emekliler görünümüne neden olabilmektedir. Köknel (2009), yaşamının toplumsal boyutunu yitiren ve çevresiyle iletişimi bozulan bir emeklinin endişeli, sıkıntılı, tedirgin duygulanım durumu göstereceğini, bitkinlik, halsizlik ve yorgunluktan

yakıncağını belirtmektedir. Bu dönemde sağlıklı bir bireyin geçmişine yönelik olumlu bir bakış geliştirebilmiş olması ve kalıp yargıların olumsuz etkilerinden kendisini kurtarabilmiş olması psiko-sosyal bakımdan iyilik halini sağlayabilecek ön koşullardır. Üreten geçirilmiş, genç yaşlarda belirlenmiş hedeflere büyük ölçüde ulaşılmış, arzu edilene yakın bir yaşam biçimine sahip olabilmiş kişiler emekli olduktan sonra yaşam doyumu açısından aksi durumdaki bireylerden daha şanslıdır. Hollahan (1988), yaşamlarında amaçlarının birçoğunu gerçekleştirmiş olmaları yaşlı bireylerin psikolojik iyilik halleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu belirtmiştir. Diğer bireyler yaşamlarında istediklerini elde edememiş olmanın verdiği doyumсуuzluk ile emekli olduktan sonra bu boşluğu doldurmak ve yaşamlarında yeni bir sayfa açmak isteyebilir ya da umutsuz biçimde yaşamının bu dönemini geçirebilir. Bu noktada değişime açıklık, esneklik ve yaratıcılık gibi kişisel değerlerin emeklilerin yeni yaşamlarında karşılaşılabilecek ekonomik ve sosyal zorlukların üstesinden gelmelerinde, kendileri için alternatifler geliştirmelerinde önemli ölçüde etkili olduğu ve bunun da psikolojik iyilik halini güçlü bir şekilde etkilediği belirtilmiştir (Burr vd., 2009:7). Bu görüş ve araştırma bulgularını destekleyen bir başka çalışmada ise yaşamın bütünsel akışı perspektifinden yola çıkılarak, çocukluk, erken yetişkinlik ve ileri yetişkinlik dönemlerindeki ekonomik, sosyal ve kişisel kaynakların emeklilik öncesi ve sonrasındaki psikolojik iyilik hali üzerindeki etkili olduğu saptanmıştır (Silver ve Susman, 2009:18-20).

Yaşlılık döneminde sıklıkla gözlenen yaşlanmaya bağlı fiziksel ve zihinsel yeti yitimi, ekonomik zorluklar, yaşam tarzındaki değişikliklerin depresyona olan yatkınlığı arttırdığı ve yaşam hedeflerine ulaşamamış olması ve buna paralel benlik doyumunun sağlanamamasının bu dönemde depresyon riskini artırdığı belirtilmektedir (Tamam ve Öner, 2001: 51). Emeklilik olgusu, söz konusu ekonomik zorlukların, yaşam biçimindeki değişimin temel nedenlerinden biri olarak düşünüldüğünde, özellikle yaşamında belirlediği hedeflere ulaşamamış ve çalışma veya iş ile benlik duygusunu doyuramamış bireyler açısından depresyon riskinin ortaya çıktığı yaşlılık dönemi sorunları ile kesişmektedir. Bir başka deyişle, depresif belirtiler ile yaşlanmanın doğal bir parçası olarak hastalık, fiziksel ve zihinsel yeti yitimi, eşin kaybedilmesi, yalnız yaşama gibi diğer nedenlerle ortaya çıkabileceği gibi, emeklilikle birlikte değişen yaşam koşullarından da kaynaklanabilir. Emeklilik ve yaşlılık psikolojisi araştırmalarında söz konusu sorunların emeklilikle ne kadar ilişkili olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Emeklilik sürecinde bireyin yaşayabileceği muhtemel psiko-sosyal sorunlara işaret eden duygu durumunu Usulanmazoğlu (2010) şu sözlerle dile getirmiştir: "Emeklilik yaşamı, sancılı bir dönem. Düşünün, bir ömür boyu çalışıp didindiğiniz işinizden birdenbire kopuyorsunuz. Yüksek kayalardan boşluğa düşmek gibi bir şey. Sizi gün boyu uğraştıran ve meşgul eden hiçbir şey yok artık. Her taraf boş ve sessiz gibi...! Var olup iş denilen şeyler ise eftin püften şeyler. İçinizdeki boşluğu doldurmaktan çok uzak...". Kadınlar açısından emeklilikle birlikte başlayan psikolojik boşluk sorunu, evdeki çocukların eğitim, çalışma veya evlilik gibi nedenlerle evden ayrılmaları durumunda yeni bir boşlukla karşılaşmaktadır. Bu durum "boş yuva sendromu" olarak ifade edilmektedir (Osborne, 2009:14).

İlk gününden itibaren emekliliğin bireyde travmatik bir yaşantıya dönüştüğü ve psiko-sosyal kimliğini olumsuz etkilediği, yaşanan değişimin ve hızlı bilgi akışının emekli olan bireyin bilgilerini geçersiz kılarak gençlere danışmanlık yapmalarının önünde engel teşkil ettiğine dair iddialar söz konusudur (Can vd., 2008). Yaşlılık döneminde fiziksel ve zihinsel sağlıktaki bozulma ile birlikte depresyon ve psikolojik iyilik halinin kötüleşmesi tanık olmaktadır. Ayrıca yaşlılıkla birlikte toplumun diğer gruplarından ve aileden uzaklaşan bireyler açısından yalnızlık olgusu, yaşam kalitesini düşüren

ve olumsuz psikolojik sonuçlar doğuran bir durum ortaya koymaktadır. Sosyo-ekonomik düzeyi düşük bir bölgede 359 yaşlı ile yapılan bir araştırmada, yaşlılarda görülen depresif belirtileri etkileyen en önemli etmenin yakınları-dostları ile görüşme sıklığı olduğu saptanmıştır (Keskinoğlu vd, 2006). Depresyonun belirtileri, duygusal alan, vejetatif alan ve kognitif alan olarak üç alanda görülmektedir (Güz ve Çolak, 2002: 65):

- 1) Emosyonel Alan: Depresif duygu durum, hiçbir şeyden zevk alamama,
- 2) Vejetatif Alan: İştahta azalma / artma, uykusuzluk / aşırı uyuma, psikomotor gerileme, yorgunluk bitkinlik, enerji kaybı,
- 3) Kognitif Alan: Suçluluk, değersizlik düşünceleri, kon-santrasyon güçlüğü, dikkatte azalma, ölüm düşünceleri.

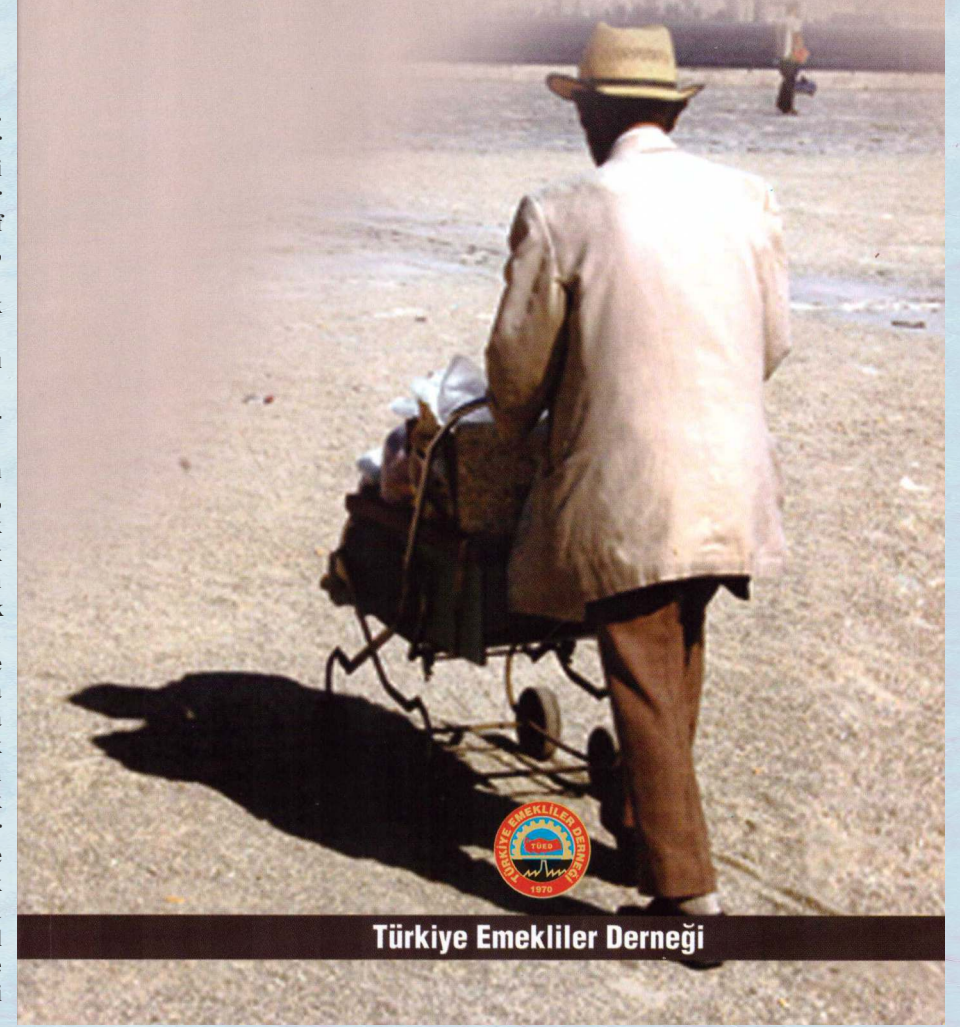
Emeklilik yaşlı bireyin yaşam doyumu üzerinde derin etkileri olan en temel yaşam olaylarından biridir. Rol teorisine göre emeklilerin, kariyerlerinden kaynaklanan rolü kaybetmiş olma hislerinin psikolojik iyilikleri üzerinde olumsuz bir etkisi vardır. Emeklilikle beraber kritik öneme sahip iş rolünün ve çevrenin kaybedilmesi, işin ve çalışmanın kişinin en önemli ilgi odağı olması ve işe ve çalışmaya bağlılığın yüksek olması durumlarında morali azaltmakta ve depresif belirtilerin artmasına neden olabilmektedir (Kim ve Moen, 2002: 213). Ülkemizde yapılan bir araştırmada emeklilik süresi uzadıkça, gündelik yaşama ilişkin etkinliklerin azaldığı, bununda depresyon eğiliminde bir artışa yol açtığı gözlenmiştir (Can vd., 2008). Ancak bir başka açıdan emeklilik iş baskısını ve iş yükünü ortadan kaldıran bir dönüşüm olarak bireylerin iş stresinden kaynaklanan sorunlarını azaltacak böylelikle psikolojik iyilik halini olumlu etkileyecek bir boyuta da sahiptir. Araştırmalar her iki düşüncedy de destekleyici bulgular ortaya koymuştur. Bu nedenle emeklilik çeşitli faktörlere bağlı olarak bireylerin hem psikolojik sorunlara yol açabilecek hem de psikolojik iyilik halini olumlu etkileyebilecek içeriğe sahip bir dönüşüm süreci olarak kabul edilmelidir. Emekliliğin getirdiği sorunları başarılı bir şekilde çözebilmek bireyde kontrol duygusunu artırarak, psikolojik iyilik halini yükseltip depresyon eğilimini azaltacaktır. Süreklilik teorisinden hareketle çalışma yaşamında işle ilgili sorunları çözmede kontrol duygusuna ve özerk kararları ile sorunları çözme becerisine sahip olan kişilerin emeklilik yaşamında karşılaştığı sorunları benzer biçimde çözebildiği ileri sürülmektedir (Drentea, 2002:169).

Warr ve diğerlerine göre (2004) aktif olmak üç nedenle psikolojik iyilik halini etkilemektedir: Bunlardan birincisi; aktivite, kişisel amaçların başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesiyle birlikte ortaya çıkmaktadır. Bireyin kendisine amaçlar tespit etmesi ve bu amaçlara ulaşması yeterlilik duygusunun, kendini onaylamanın, iyi zihinsel sağlığın başlıca yönleridir. İkincisi; olumlu değer atfedilen aktiviteler psikolojik sağlık üzerinde olumlu etkiler yaratma potansiyeline sahiptir. Üçüncüsü iyilik hali bireyin aktiviteyi gerçekleştirmesinin ötesinde söz konusu aktivitenin sonucundan olumlu etkilenmektedir. Örneğin dini mekân ziyaretleri ruhsal sonuç ve yararları kadar sosyal ve pratik yararlar da getirmektedir (Warr vd, 2004:173).

Emekliliğin istenen ve beklenen bir süreç olması ile emeklilik öncesi psikolojik iyilik hali emeklilerin psiko-sosyal durumlarını etkileyen bir başka faktördür. Araştırmalarda gönülsüz emekli olanlarda depresyon ve intihar oranlarına gönüllü emekli olanlardan daha fazla rastlanmaktadır (Richardson, 1999: 58). Emeklilik öncesi psikolojik iyilik hali iki farklı yoldan etki yaratması bakımından değerlendirilebilir. Birincisi emeklilik öncesi psikolojik iyilik hali yüksek düzeyde olan bir bireyin emeklilik sonrasında da benzer düzeyde iyilik haline sahip olması, hatta emeklilik dönüşümünden hemen sonra iyilik hali

EMEKLİLİĞİN PSİKO-SOSYAL BOYUTU

Doç. Dr. Özlem ÇAKIR
Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü
Yönetim ve Çalışma Psikolojisi Anabilim Dalı

Türkiye Emekliler Derneği

düzeyinde artışın meydana gelmesi durumudur. İkincisi, stresli iş ortamından veya meslekten ayrılarak emekliliğe geçişin bireyin yaşadığı iş yükü bir stresinden uzaklaşarak psikolojik iyilik halinin yükselmesi yönünde etki yaratacağı düşüncesidir. Yapılan araştırmalarda karmaşık sonuçlara ulaşılmıştır. Kim ve Moen'in (2001) henüz yeni emekli olmuş, uzun süre önce emekli olmuş ve halen çalışmakta olanlardan oluşan 762 kişi üzerinde yaptığı araştırmada, depresif belirtilerin uzun süre önce emekli olanlarda, yeni emekli olanlar veya halen çalışmakta olanlara göre daha fazla görüldüğü saptanmıştır.

Buraya kadar ele alınan emekliliğin bireyler üzerinde meydana getirdiği psiko-sosyal değişim ve sorunlar, emekli olmanın bir statü değişiminden ibaret olmadığını göstermiştir. Emeklilik yaşamı, bireylerin çalıştıkları, ürettikleri, ailelerine ve topluma kattıklarına karşılık, mutlu, doyumlu geçirilmesi gereken bir yaşam dönemidir. Yaşam doyumunun yüksek olması ise bireylerin bu döneme ilişkin ekonomik, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının yeterli ölçüde karşılanması ile mümkündür. Emeklilerin beklentilerine ilişkin bir araştırmada, devletten beklentileri arasında emekliliğe hazırlık eğitimi verilmesi gerektiği saptanmıştır (Sevim ve Şahin, 2007). Bu bulgu bireylerin emekliliğe psikolojik açıdan tam olarak hazırlanmaları gerektiğinin ancak bunu gerçekleştiremediklerinin farkında olduklarını göstermektedir.

TÜED Gölcük Şube Başkanı Ergun Şahin: “EMEKLİLER GEÇİM SIKINTISI İÇİNDE”

Türkiye Emekliler Derneği Gölcük Şubesi Başkanı Ergun Şahin, emeklilerin sorunları ve talepleri hakkında açıklamalarda bulundu. Başkan Şahin, açıklamasında “Şu an da konuşulan rakamlara bakıldığında emekli umduğunu bulamadı diyebiliriz. Asgari ücret 22 bin lira. Emekli maaşlarına yüzde 16,67 zam geldi ama bu rakamlarla insanlar kiralarnı nasıl karşılayacak? 20 bin lirahk kiralara bile az geliyor. Rakamlar ev sahibi kiracıyı birbirine düşürür hale geldi. Bu maaşlarla bu zamanda geçinme durumu çok zor” ifadelerini kullandı.

“EMEKLİLER
GEÇİNMEKTE
ZORLUK ÇEKİYOR”

Emeklilerin aldıkları maaşlarla geçinmelerinin mümkün olmadığını belirten Şahin, “Televizyona bakıyorsun enflasyon düşüyor, diye haberler var. Çarşı pazara çıkıp bakıyoruz hiçbir şeyin düştüğü yok. Kasaba gidiyoruz, 750 liradan aşağıya kıyma bulamıyorsun. Bu şartlarda emeklinin hali nasıl olacak? Bu koşullarda bu maaş ile geçinebilmek mümkün olmuyor. Bunun için birçok emeklimiz geçinebilmek adına çalışmak zorunda kalıyor. Uzun yıllar çalıştıktan sonra emekli olan ve emeklilik yaşamlarını da çalışarak geçirmek zorunda olan emeklilerimiz ne yazık ki mutlu olamıyor. Bir an önce bu emeklinin haline bir çare bulmamız lazım. Buna da en iyi çözümü devletimiz bulabilir” diyerek açıklamalarını sonlandırdı.

20% TÜED'DEN DEV TERMAL OTEL İNDİRİMİ

HATTUŞA VACATION THERMAL CLUB

• Ankara • Erzin • Saray • Kazdağları

PAKSES İŞİTME CİHAZLARI

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ

Üyelerini ve 1. dereceden yakınlarını kapsamakta olan anlaşmamız çerçevesinde İŞİTME CİHAZI ihtiyacılarında:

1. Cihaz ihtiyacında
%30

2. Cihaz ihtiyacında
%45
indirim uygulanacaktır.

RANDEVU İÇİN
// +90 531 465 69 35

PAKSES
İŞİTME VE ODYOLOJİ

EYÜP ŞUBEMİZ PAKSES İŞİTME İLE İNDİRİM ANLAŞMASI VE İŞİTME TESTİ YAPTI

Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen, Alım Gücündeki Düşüşe Dikkat Çekti...

Türkiye Emekliler Derneği Genel Denetim Kurulu Başkanımız ve Batman Şube Başkanımız Hüseyin Ekmen, son dönemde artan ekonomik sıkıntılar, enflasyonun emekli maaşları üzerindeki etkisi ve alım gücündeki düşüşe dikkat çekti.

Ekmen, yaptığı yazılı açıklamada, özellikle emekli maaşlarının asgari ücretin altında kalmasının sosyal adaleti zedelediğini belirtti.

Emeklilerin yaşam standartlarının her geçen gün daha da gerilediğine işaret eden Ekmen, hükümete acil çözüm çağrısında bulundu.

Ekmen açıklamasında şu ifadelerle yer verdi: "Yıllarca hizmet eden, bu ülkeye emeğini vermiş milyonlarca emekli, bugün geçim sıkıntısıyla baş başa. Biz sadaka değil, hak ettiğimiz maaşı istiyoruz. Emekli insanca yaşasın istiyoruz. Özellikle emekli maaşları asgari ücretin dahi altında kalması sosyal adaleti zedeliyor. Ekmen, taleplerin en kısa sürede karşılık bulması için yetkililere çağrıda bulundu.

Kırklareli Şube Başkanı'ndan Sivil Toplumla İlişkiler Müdürü Güçlü'ye Hayırlı Olsun Ziyareti

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Kırklareli Şube Başkanımız Mehmet Kaplan, Kırklareli Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'ne yeni atanan Güven Güçlü'yü makamında ziyaret etti. Kaplan, Güçlü'ye yeni görevinde başarılar dileyerek hayırlı olsun temennilerini iletti. Kaplan ziyarette, sivil toplum kuruluşları ile kamu kurumları arasındaki iş birliğinin önemini vurguladı.

AFYONKARAHİSAR ŞUBEMİZDEN SAĞLIKTA İNDİRİM ANLAŞMASI

Afyonkarahisar şubemiz, Özel PARK HAYAT Hastanesi ile üyelerimiz için indirim anlaşması yaptı.

Hastanenin belirlediği sağlık hizmetlerinden üyelerimizin kendisi ve eşlerine %10 oranında indirim uygulanacak.

Anlaşma hakkında açıklama yapan, TÜED Afyonkarahisar Şube Başkanımız Ahmet Aytuğ; "Poliklinik muayeneler, Laboratuvar ve radyolojik tetkikler, Cerrahi müdahaleler- ameliyatlar ve Medikal Yatışlarda geçerli olacak.

Ayrıca evde sağlık hizmetleri, estetik ve kozmetik işlemler, kişiye özel Check-Up programları, Diyetisyen, Psikolog ve Diş hekimliği muayenesi ve işlemleri gibi özel fiyatlandırmaya tabi SGK kapsamı dışındaki ÖZEL HİZMETLERDE de %10 İNDİRİM uygulanacak" dedi.

TÜED Bursa Şubemizde Emeklilerin Sorunları Tartışıldı

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Bursa Şubesi, emeklilerin ekonomik ve sosyal sorunlarını masaya yatırdı. Şube Başkanımız Altan Özşen, hayat pahalılığının emekliler üzerindeki yüküne dikkat çekerken, yerel ve merkezi çözümler için iş birliği vurgusu yapıldı.

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) Bursa Şubesi, emeklilerin karşılaştığı ekonomik ve sosyal sorunları ele almak için önemli bir toplantıya ev sahipliği yaptı. Şube Başkanımız Altan Özşen'in liderliğinde gerçekleşen buluşmada, emeklilerin geçim sıkıntısı, sağlık hizmetlerine erişim zorlukları ve sosyal haklardaki eksiklikler tartışıldı. Özşen,

hayat pahalılığının emekliler üzerinde ağır bir yük oluşturduğunu vurgulayarak, "Emeklilerimizin hak ettikleri yaşam standardına kavuşmaları için somut adımlar atılmalı. Geçim sıkıntısı ve sağlık hizmetlerindeki zorluklar, acil çözüm bekleyen sorunlar" dedi.

**Türkiye Emekliler Derneği
Üyeleri ve Birinci Derece
Yakınlarına**

**DUYMER'den
%35 İNDİRİM VE
ÜCRETSİZ İŞİTME TESTİ FIRSATI**

**Duymer'den
Emeklilere Büyük Destek**

Türkiye Emekliler Derneği ile kurumsal indirim anlaşması.

**Dernek Üyelerine Özel
%35 İNDİRİM**

"Anlaşmamız tüm Duymer şubelerinde geçerlidir."

Duymer

iPRAGAZ

iPApp

**TÜRKİYE EMeklİLER
DERNEĞİNE ÖZEL**

**250 TL
İNDİRİM!**

**TÜRKİYE EMeklİLER
DERNEĞİ**

**İNDİRİM ORANI
GÜNCELLENDİ...
İPRAGAZ'DAN
TÜED ÜYELERİNE
EKSTRA BİR İNDİRİM
DAHA GELDİ...**

Bütçe'den Emekliye Ayrılan Pay Neden Sürekli Düşüyor?

Türkiye Emekliler Derneği (TÜED) olarak, emeklilerimizin yaşadığı ekonomik zorlukları ve devletin sosyal güvenlik politikalarını yakından takip ediyoruz. Son açıklanan 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni incelediğimizde, emeklilerimize ayrılan payın GSYH içindeki oranının ciddi şekilde gerilediğini ve bu durumun milyonlarca emeklimizi daha da yoksullaştırdığını görüyoruz. Bu, kabul edilemez bir tablodur ve derneğimiz adına yetkilileri acilen bu yanlışlı düzeltmeye davet ediyoruz.

Öncelikle, verilere bakalım: DİSK-AR'ın Temmuz 2025'te yayımladığı "Türkiye'de Emeklilerin Durumu" araştırmasına göre, emekli aylıkları ve hak sahiplerine yapılan ödemelerin GSYH'ye oranı Avrupa Birliği-27 ülkelerinde ortalama yüzde 9,8 iken, Türkiye'de yalnızca yüzde 3,7 seviyesinde kalmıştır.

Bu oran, 2002'de yüzde 46,4 olan ortalama emekli aylığının kişi başına GSYH'ye oranından 2025'te yüzde 29'a düşmesiyle birlikte, emeklilerimizin alım gücünün eridiğini açıkça gösteriyor.

2009-2024 arasında Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) yapılan bütçe transferlerinin hem bütçe hem de GSYH'ye oranı ciddi biçimde azalmış; bu da emekli maaşlarının enflasyon karşısında erimesine yol açmış.

TÜİK'in açıkladığı enflasyon verileri ise gerçek hayattan kopuktur. 2025 Ağustos ayı verileri gibi son rakamlar da, emeklilerimizin günlük harcamalarını yansıtmıyor.

Bu verilerin gerçek dışı olması, emeklilerimizi dünyanın en fakir emeklileri arasına sokuyor. Emeklilerimizin bütçedeki payının düşmesi, sadece rakamlardan ibaret değil; bu, milyonlarca insanın onurunu zedeliyor. Hatırlayın, 2020'den bu yana SGDP ödeyerek çalışan emekli sayısı 1 milyon 125 bin artmış – yani emeklilerimiz maaşlarıyla geçinemediği için çalışmak zorunda kalıyor.

Temmuz 2024'te TÜİK'in açıkladığı rakamlarla emekli taban aylığı değişmemiş, adeta "sıfır zam" yapılmış. 2025 Ocak zammı yüzde 15,75 ile sınırlı kalırken, gerçek enflasyon bu oranın çok üzerinde gerçekleşmiş. Hazine'nin kök aylıklara eklediği rakamlar da, vergi ve zamlarla geri alınıyor. Sonuçta, emekliler kök aylıklarında taban aylığı aşacağı yerde, sıfır zam almış gibi oluyor. Bu ne yazık ki, Türkiye Yüzyılı'nın ayıbı olarak yaşanıyor.

Derneğimizin Talepleri Nettir: Emeklilere refah payı düzenli olarak yansıtılmalı, aylıklar arasındaki makas açılmamalı. En düşük emekli maaşı asgari ücretle eşitlenmeli, emekliler çalışmak zorunda kalmamalı. SGK bizim kurumumuzdur ve her zaman sahip çıkmalıyız, ancak

bütçe politikaları emeklileri mağdur etmemeli. Emekliler "muhtaç" grubuna girmiş durumda; çalışma yaşamında en güvenilir veri olarak kabul edilen TÜRK-İŞ'in Açlık Sınırı'nın altında yaşıyorlar.

Hükümetten, bütçede emeklilere ayrılan payı GSYH'nin en az yüzde 8-9'una çıkarmasını, enflasyona dayalı gerçek zamlar yapmasını ve intibak yasasını çıkarmasını bekliyoruz. Aksi takdirde, TÜED olarak hukuki ve toplumsal mücadelemizi her platformda, yıllardır olduğu gibi aynı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Emeklilerimiz yalnız değildir; sesimizi duyurmak için 55 yıldır sürdürdüğümüz mücadeleden, bir gün olsun vazgeçmiş değiliz. Bütün emeklilerimizi derneğimize üye olmaya ve haklarımız için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Bütün dünyada, ülkelerin gelişmişlik kriterleri değişmiştir. Emeklilerin yaşam standartları bu kriter arasında baş sıralara yerleşmiştir. Ancak bütün ulusal ve uluslararası göstergelere bakıldığında, Türkiye'deki emeklilerin yaşam standartlarının, ürkütücü boyutta gerilediği açıkça görülmektedir.

Gelecek senaryoları ise bu durumun, eğer acil tedbirler alınmazsa, çok daha kötü noktalara geleceğini göstermektedir. 1994 yılında Dünya Bankası tarafından 44 ülkeye önerilen ve bugün sadece Türkiye'de ilk günkü kararlılıkla uygulanan kısıtlama tedbirleri nedeniyle, gelirlerimiz giderek düşmüş ancak vaat edildiği gibi sosyal destekler de bu düşüşleri telafi etmeye yetmemiştir.

Kaldırılan vergi iadesi yerine hayata geçirilen ek ödemeler hala yüzde 4-5 seviyelerinde uygulandığı için, Bayram ikramiyelerinin alım gücü enflasyon karşısında eridiği için sosyal desteklerin yetersiz kaldığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bu noktada yapılması gereken, alım gücünün tekrar yükseltilmesi ve bunun için de İntibak yasasının bir an önce parlamento gündemine alınması, ek ödemelerin ve bayram ikramiyelerinin günün gerçeklerine uygun şekilde güncellenmesidir.

Emeklisini mağdur eden bir Bütçe'ye, "Milli Bütçe", "Sosyal Devlet Bütçesi" diyemeyiz. Önce emeklimizin refahını yükseltecek bir 2026 Bütçesi hazırlanmalı, sonra bu bütçeyle dünya arenasına çıkılıp, "Kaliteli Bütçe, böyle olur" diyebilmeliyiz.

KARMA AYLIK HESAPLAMALARI VE YANSIMALARI

Aylık hesaplamalarının eşitlik ilkelerine göre yürütülememesi, farklı dönemlerde ve farklı aylık hesaplama parametreleriyle, emekli aylığı alanlar arasında eşitlik korunamamıştır. Karma aylık hesaplama sisteminde eşitlik kuralı gözetilmemektedir. Prim kazancı ve prim ödeme gün sayısının fazla olmasına rağmen, Ekim 2008 sonrasında emekli olanların aylıklarında ciddi kayıplar yaşanması, bu duruma en çarpık örnektir. Emekli aylığının tespitinde enflasyon önemli bir kriter olmuştur. Güncelleme katsayısının farklılaşması ve emekli aylıklarına yapılan zamların bir sonraki yılda emekli aylıklarına yansımaması, bir sistem sorunu olmuş ve yıl bazında emekli aylıklarında ciddi kayıplar ile karşılaşmıştır. Örneğin, enflasyonun yüksek olduğu yılda emekli olmanın avantajlı olduğu, takip edilen yılda enflasyonun düşmesi durumunda ise, bir önceki yıla göre emekli aylıklarında ciddi azalmalar olmaktadır.

Sistemin çarpık olmasından en büyük zararı 2025 emeklileri yaşamaktadır. 2024 ve 2025 yıllarında prim kazancı ve prim ödeme gün sayısı aynı olan iki sigortalıya farklı aylık hesaplanması, sisteme olan güveni sarsmıştır. Bu yönüyle 2025 yılında emekli olanların aylıkları, 2024 yılına göre yüzde 30 daha az hesaplanması, sosyal güvenlik sisteminde yeri olmayan bir yöntemdir. Bu haksızlığı düzeltecek bir değişiklik yapılmadığından, 2025 emeklileri devletten alacaklı duruma gelmiştir.

Karma aylık hesaplaması, sosyal güvenlik sisteminin en temel sorunu olmuştur. Çalışılan dönemlerde yürürlükte olan kanun hükümlerine göre karma sistem üzerinden aylıkların hesaplanması, tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Bu nedenle, 2000 sonrası emeklilerin intibakı yapılmalı ve hak kayıplarına yol açan parametreler değiştirilmelidir.

Siz Sorun... Biz Cevaplayalım

SORU: Kendi aylığım ile birlikte eşimden de dul aylığı almaktayım. Eşimin aylığı BAĞ-KUR, kendi aylığım ise SSK. Bu durumda, Emekli Sandığı'ndan babamdan yetim aylığı alabilir miyim?

CEVAP: Aylık bağlanmasında ve hak sahibi aylığa hak kazanmada her bir statü kendi kurallarına göre işlem yapmaktadır. Sizin ve eşinizin aylığı ödenirken, statülere göre yetim aylığı kurallarına bakılmaktadır. Emekli Sandığı, diğer statülerden alınan aylıklara bakmadan, kendi mevzuatına göre aylık bağlamaktadır. Evli olmamak ve Emekli Sandığı çalışanı veya emeklisi olmayan kadınlara babasından yetim aylığı bağlanmaktadır. Bu durumda, her üç aylığı birlikte alabilirsiniz.

SORU: 5650 günüm olmasına rağmen, çalışmadığım dönemler için genel sağlık sigortası prim borcu ödemem için tebligatlar yapılmaktadır. 2000 sonrası sigortalı olmadığım için EYT'den de yararlanamadım. 5000 gün üzerinden emekli olan EYT'liler hem emekli aylığa alıyor, hem de sağlıktan yararlanıyor. Bu nasıl bir sistem? Hiç olmazsa, benim gibi durumda olanlar sağlıktan yararlansın. Bu konuda bir öneriniz ve çalışmanız var mı?

CEVAP: Sosyal güvenlik sisteminin eşitlik ilkesine göre yönetilmemesi, haksızlıkları da beraberinde getirmektedir. 5000 gün prim ödemesi olan sigortaların çalışmaması durumunda, genel sağlık sigortası prim borcu çıkarılmamalı ve genel sağlık sigortası açık durumda olmalıdır. Bu kapsamda olan sigortalılar için ileri yaşta aylık bağlanacağından, hiç olmazsa sağlık hakları korunmalı ve borç çıkarılmamalıdır. 4500 gün + 25 yıl sigortalılık süresini veya 7000 günü yerine getiren sigortalılardan kadınlar 58, erkekler 60 yaşından önce emekli olma hakkı olmadığından, bu kapsamda olan sigortalılara 5000 gün koşuluyla sağlık hakkı tanınmalıdır.

SORU: 2001 yılında işe girişim var. 3485 gün primin var. 6.9.1979 doğumluyum. Ne zaman emekli olabilirim?

CEVAP: İşe giriş tarihine göre emekli olmanız için tek şartınız kalmış ve 4500 prim ödemesini yerine getirdiğinizde, 2029 yılında 60 yaşında emekli olabilirsiniz. Öncelikle, askerlik borçlanma hakkınız varsa, borçlanabilirsiniz. Çalışarak da 4500 günü tamamlamanız durumunda emekliliği hak edersiniz.

SORU: Çalışan bir memurum. Emekli olmak istiyorum. Emekli Sandığı'na sorduğumda aylığının çok düşük hesaplandığını öğrendim. Nasıl bir sistem, Emekli Sandığı primi kesilmeyen ilave bir ödeme olan 18 bin lira nedeniyle çalışmak zorunda kalıyorum. İlave ödemenin emekli memurlara da verilmesi gerekmez mi? Bu konuda memur sendikaları görevlerini yapmıyor. Bilgi alabilir miyim?

CEVAP: 2023/ Temmuz ayına kadar çalışan ve emekli memur aylık artışlarında bir denge vardı. Bu denge yalnızca çalışan memurlara yeni ilave bir ödeme tanınmasıyla bozulmuştur. Çalışan memurlara yeni bir hak tanınmış ve ilave ödemenin belirlenmesinde 15965 göstergenin, memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardan yalnızca binde 759 damga vergisi düşülmesiyle iyileştirme yapılmıştır. 2023/ Temmuz ayında bu miktar 8.077,12 TL olarak hesaplanmıştır. 2025 Temmuz itibarıyla bu ilave ödeme 18.540,62 TL'ye yükseltilmiştir.

Herhangi bir unvan ve göreve bakılmaksızın yapılan bu ilave ödeme emekli aylığına ve ikramiyeye yansıtılmamaktadır. Bu durumda, hiçbir çalışan memur emekli olmak istememektedir. Bu yönüyle, emekliler düşük aylık almaktadır. Yapılması gereken, ilave ödemenin, emekli ayrımı yapılmadan tüm statülere ve emeklilere uygulanmalıdır. Emeklisini mağdur eden bir sistem ayakta kalamaz ve sürdürülemez.

Uzun Vadeli Bakımın Sosyal Güvenlik Sistemlerindeki Yeri ve Türkiye İçin Beklentiler

Dünya genelinde sosyal güvenlik sistemlerinin karşı karşıya olduğu en önemli sınavlardan biri hızla artan yaşlı nüfusun yalnızca emeklilik gelirleriyle değil, aynı zamanda uzun vadeli bakım ihtiyaçlarıyla da desteklenebilmesidir. Yaşam süresinin uzaması, kronik hastalıkların ve bağımlılık riskinin artmasına yol açmakta ve bu durum da yaşlıların günlük yaşamlarını sürdürebilmek için sürekli bakım ve destek hizmetlerine olan gereksinimi büyütmektedir. Dolayısıyla sosyal güvenlik, yalnızca emeklilik maaşlarıyla sınırlı bir gelir güvencesi değil, aynı zamanda yaşlıların onurlu ve bağımsız bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli bakım güvencesini de kapsamalıdır.

Birçok ülke, bu ihtiyacın farkına vararak uzun vadeli bakım hizmetlerini sosyal güvenlik sistemlerinin ayrı bir bileşeni haline getirmiştir. Almanya'da 1995 yılında yürürlüğe giren bakım sigortası, çalışanlardan alınan primlerle fonlanmakta ve bakım ihtiyacı doğduğunda evde ya da kurumlarda verilen hizmetler için finansman sağlamaktadır. Japonya'da ise 2000 yılından bu yana uygulanan sistem, 40 yaş üzerindeki bireylerden prim toplayarak bakım hizmetlerini büyük ölçüde kamu güvencesi altına almıştır. İskandinav ülkelerinde bakım hizmetleri vergi tabanlı olarak yerel yönetimlerce yürütülmekte, Fransa'da ise yaşlılıkta bakım ihtiyacı "beşinci risk" adı altında sosyal güvenliğin ayrı bir alanı olarak ele alınmaktadır. Bu örnekler, bakım yükünün yalnızca ailelere bırakılmadığını; devlet, yerel yönetimler ve sosyal sigorta kurumlarının bu sorumluluğu paylaştığını göstermektedir.

Türkiye'de ise uzun vadeli bakım henüz sosyal güvenlik sisteminin kurumsallaşmış bir bileşeni değildir. Yaşlı bakımında temel sorumluluk büyük ölçüde ailelerin üzerinde kalmaya devam etmektedir. Devletin sunduğu evde bakım aylığı, huzurevi hizmetleri ve sınırlı sosyal yardımlar önemlidir; ancak bunlar sistemli ve herkes için kapsayıcı bir güvence sağlamaktan uzaktır. Öte yandan demografik dönüşüm hızla ilerlemektedir: TÜİK projeksiyonlarına göre 2030 yılında nüfusun %12'si, 2060 yılında ise %25'i 65 yaş ve üzeri olacaktır. Bu gelişme, Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda uzun vadeli bakım alanında yapısal adımlar atmasını zorunlu hale getirmektedir.

Türkiye'nin mevcut yaklaşımı ile Almanya, Japonya ve İskandinav ülkelerindeki uygulamalar karşılaştırıldığında temel fark, bakım hizmetlerinin finansman modelinde ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de bakım daha çok sosyal yardım eksenli iken, söz konusu ülkelerde prim tabanlı veya vergi tabanlı, kurumsal yapılar öne çıkmaktadır. Bu durum gelir eşitsizliklerini artırmakta ve yaşlıların yaşam kalitesinde ciddi farklılıklara yol açmaktadır. Türkiye açısından bir diğer risk, bakım ihtiyacının artmasına rağmen bu alandaki hizmetlerin büyük ölçüde özel sektör ya da aile kaynaklarıyla

karşılanmasıdır. Ancak Avrupa ülkelerine kıyasla görece genç nüfus yapısı, Türkiye'ye bu alanda gecikmeden reform yapabilmek için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Türkiye'nin önümüzdeki dönemde karşı karşıya kalacağı en önemli meselelerden biri, uzun vadeli bakım hizmetlerinin yalnızca sağlık ya da sosyal yardım boyutuyla değil, aynı zamanda ekonomik sürdürülebilirlik ve toplumsal adalet açısından ele alınmasıdır. Mevcut durumda aileler üzerine yoğunlaşan bakım yükü, kadınların işgücüne katılımını sınırlamakta, kayıt dışı bakım emeğini artırmakta ve sosyal eşitsizlikleri derinleştirmektedir. Uzun vadeli bakımın kurumsal bir sosyal güvenlik bileşeni haline getirilmesi, yalnızca yaşlıların yaşam kalitesini yükseltmekle kalmayacak; aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğini, işgücü piyasasında verimliliği ve sağlık sisteminde etkinliği de olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca bu alanda yapılacak yatırımlar, bakım ekonomisinin gelişmesini sağlayarak istihdam yaratma potansiyeli de taşımaktadır. Dünya örnekleri göstermektedir ki, bakım sigortası veya vergi tabanlı bakım hizmetleri yalnızca bir harcama kalemi değil, aynı zamanda uzun vadede toplumsal maliyetleri azaltan ve refahı artıran bir sosyal politika aracıdır. Türkiye açısından kritik olan bu dönüşümü zamanında ve planlı biçimde gerçekleştirmektir.

Çünkü yaşlı nüfus oranı arttığında alınacak tedbirlerin etkisi daha sınırlı olacaktır. Dolayısıyla uzun vadeli bakımın sosyal güvenlik sistemi içine entegre edilmesi, hem mali sürdürülebilirlik hem de kuşaklar arası dayanışma açısından stratejik bir zorunluluk haline gelmektedir. Bu bağlamda, uzun vadeli bakımın Türkiye'de sosyal güvenlik sistemi içine dâhil edilmesi yönünde politika geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Atılabilecek temel adımlar şu şekilde özetlenebilir:

- Uzun vadeli bakımın sosyal güvenliğin ayrı bir sigorta kolu olarak tanımlanması ve prim esaslı, sürdürülebilir bir yapının oluşturulması,
- Yerel yönetimlerin bakım hizmetlerinde daha aktif rol üstlenmesi ve hizmet çeşitliliğinin artırılması,
- Kamu-özel iş birliği modelleriyle hizmet kapasitesinin genişletilmesi ve kalite standartlarının korunması,
- Dijital sağlık uygulamaları ve evde bakım teknolojilerinin sistematik biçimde entegre edilmesi,
- Sivil toplum kuruluşlarının karar alma süreçlerine katılımının sağlanması.

Sonuç olarak, uzun vadeli bakım hizmetleri sosyal güvenliğin gelecekteki en kritik boyutlarından birini oluşturmaktadır. Gelir güvencesi emeklilik döneminin maddi temelini oluştururken, bakım güvencesi yaşlılığın insani temelini oluşturmaktadır. Türkiye'nin hızla yaşlanan nüfus yapısı dikkate alındığında, bu alanda yapılacak düzenlemeler yalnızca bugünün değil, gelecek kuşakların da yaşam kalitesini doğrudan etkileyecektir.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Sivil toplum kuruluşları demokrasinin göstergesi olan örgütlü bir toplumun oluşmasını sağlarlar. Bir çok alanda faaliyet gösteren STK'lar değişen toplum yapısı ile daha da gelişmeye başlamışlardır. Özel konularda oluşan STK'lar eylemlilik için geniş kitlelere erişmek zorundadırlar. Bunun için özellikle sosyal medya ve kendi yayın organları büyük önem kazanmaktadır. Katılıma, bir demokrasi modeli oluşturmak adına STK'lar ön plana çıkar. STK'lar sorunları tespit eder ve çözümüne katkı sağlar.

STK'lar devlete karşı vatandaşların hakkını korur ve onu yönlendirir. Vatandaşlık bilincini geliştiren STK'lar temel hak ve yükümlülükleri yaygınlaştırırlar. Kamu bilincini geliştirirken demokratik katılıma olanak sağlar. Hukuki bir düzen içinde çalışmalarını devam ettirir. Vatandaşları ortak paydalar etrafında birleştirir. STK'lar toplum yararına çalışma yönünde kamuoyu oluşturan, kar amacı gütmeyen sorunların çözümüne katkı veren, çoğulculuk ve katılımcılık kültürünü geliştiren kuruluşlardır. Merkezi otorite ile vatandaş arasında arabuluculuk yaparlar. Siyasi partilerden bağımsızdırlar.

STK'lar demokratik toplum yapısının gelişimi için vazgeçilmez unsurlar olup, kişilerin gönüllülük esasına göre katılımları ile ayakta kalabilirler. Katılımcı bir demokrasi modeli için fırsattırlar. İlgilendikleri alanda, toplumda kamuoyu oluşturmaları olumsuz politikalarla mücadele ederek kaldırılmasını veya değiştirilmesine vesile olurlar. Alınan kararların vatandaşlarca benimsenip uygulanmasına yardımcı olurlar. Toplumla devlet arasında tampon olma görevleri vardır. Demokrasinin çoğulculuk ilkesinin gerçekleştirilmesine katkıları büyüktür. Demokrasi'nin gelişmesine sağlayan okuldurlar. Aidiyet duygusunun kazandırılmasına yardımcı olurlar. Sağlıklı bir toplum yaşantısının oluşmasını sağlayarak sosyal sorumluluk alırlar.

STK'lar ulusal platformlarda kamuoyu oluşturma yanında uluslararası platformda da kamuoyu

oluştururlar uluslararası alanda STK'lar (NONGOVERNMENTAL ORGANIZATION) hükümet dışı organizasyonlar olarak adlandırılır. Devletlerin üzerinde önemli bir kontrol mekanizması işlevi yürütürler. Baskı mekanizması oluşturarak insan hakları savunuculuğu yaparlar. Sisteme entegre olma yerine sistemi insan hakları doğrultusunda çalışmaya zorlarlar. Kurumsal yapılarını güçlendirip kendi aralarında işbirliği yapıp iletişim konusunu geliştirip güveni geliştirmeye güven eksikliğini ortadan kaldırmaya önem verirler. Yenilik üretirler.

Kitlelere kolay ulaşım iletişim kolaylığı ve maliyeti ortadan kaldırma için sosyal medya bir fırsat sunmaktadır. Sosyal medyayı lehlerine kullanmak ve onun etkileme gücünden yararlanmak

beklentidir. STK'lar için hedef kitlelerine ulaşmak insanlarla etkileşime geçmek ve kitlelere mesaj yaymak için sosyal medyayı akıllı kullanmak gerekir.

Medyanın ilgisizliğine karşı araç sosyal medyadır.

Duyurular yapılır aktiviteleri duyurulur, imza kampanyaları yapılır ve faaliyetler hakkında kamuoyu oluşturulur. Küresel boyuta taşınmalara yardımcı olur, geniş kitleleri bir araya getirir. STK'lar sanal ortamlarda tepkileri gerçek hayata yönlendirme konusunda çalışmalıdırlar.

Demokratik ve vatandaşın yönetime katılmasına olanak sağlayan katılımcı bir demokrasi modelinin oluşması için çok önemli olan STK'lar, toplum bilincinin oluşmasında öncüdürler. Bağımsız olarak çalışmalıdırlar. Çalışmaları toplum tarafından bilinmelidir. Eleştirilere cevap vermeli çalışma alanları ile ilgili bilgi ve talepleri değerlendirmeli belgelemeye önem vererek şeffaf bir yönetim

gerçekleştirmelidirler. Üyelerini aktif vatandaş haline taşıyıp örgütsel bağlılık düzeylerini arttırmalıdırlar.

Strateji ve planları olmalı. Bilimsel çalışma için üniversiteler ile işbirliği yapılmalıdır. STK'ların ekonomik ve sosyal fonksiyonları artmıştır. Çağımız STK'ların çağıdır, akıllı çağdır. Savunmasızların sesi STK'lar 27 Şubat'ı çalışmalarını kutlamak için 'Dünya STK Günü' olarak kutlarlar. Çalışmalarına bugün her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE
EMEKLİLER DERNEĞİ
Adına Sahibi
Kazım ERGÜN
Genel Başkan

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Gazi AYKIRI
Genel Sekreter

Basım Tarihi:/2025

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mehmet Emin TANGÖREN

YAZI KURULU
Gazi AYKIRI
Ünal BANDIR
Mehmet NALBANTBAŞI
Abdülkadir ERSAL

Yayın Türü:
Yerel Süreli Yayın

YÖNETİM YERİ

Anıttepe Mah. Işık Sk. 11/1
Tandoğan / ANKARA
Tel: (0.312) 230 34 28-29-89
Faks: (0.312) 230 16 41
www.tued.org.tr
tuedbasin@gmail.com

Basım Yeri: İLKŞAN MATBAASI
İvedik Org. San. Böl. Ağaç İşleri
521 Sok. No: 35 ANKARA Tel:0312.3943955